

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện yêu cầu:

Nếu bạn được tặng một chiếc xe Rolls Royce, một món trang sức bằng đá quý, hoặc một thứ gì đó rất đắt tiền, bạn sẽ chăm chút nó như thế nào? Tôi nghĩ câu trả lời thật rõ ràng, bạn sẽ nâng niu, giữ gìn nó rất cẩn thận.

Còn nếu bạn được tặng một cuộc đời – cuộc đời của chính bạn, bạn sẽ chăm sóc nó thế nào? Tôi cho rằng đôi khi bạn đã không quan tâm đến cuộc đời mình bằng những của cải mà bạn sở hữu. Đời sống là một nhạc cụ diệu kỳ, hãy học cách sử dụng nó và gảy lên những khúc nhạc tuyệt vời bằng tất cả khả năng của bạn. Nhưng trên hết, hãy đối xử với cuộc đời bạn bằng sự trân trọng xứng đáng.

... Hãy nhớ, cuộc đời bạn chính là món quà huyền diệu nhất mà cuộc sống ban tặng. Bạn chính là người gieo trồng, kiến tạo nên cuộc đời mình thông qua lời nói và hành động. Vậy, hãy nghĩ đến những lời bạn nói, những việc bạn làm. Tương lai của thế giới này sẽ ra sao, một phần phụ thuộc vào bạn.

Chúng ta không thuê dệt nên cuộc đời, chúng ta chỉ là một phần trong đó. Bất cứ điều gì chúng ta làm với cuộc đời này cũng là làm cho chính chúng ta.

(Theo Quà tặng cuộc sống – Dr. Bernie S. Siegel

NXB Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2017, tr.9)

Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản? (0,5 điểm).

Câu 2: Theo tác giả, tại sao “*hãy nghĩ đến những lời bạn nói, những việc bạn làm*”? (0,5 điểm).

Câu 3: Anh/Chị hiểu như thế nào về ý kiến: “*Đời sống là một nhạc cụ diệu kỳ, hãy học cách sử dụng nó và gảy lên những khúc nhạc tuyệt vời bằng tất cả khả năng của bạn*”? (1,0 điểm).

Câu 4: Anh/Chị có đồng ý với quan điểm của tác giả “*Tương lai của thế giới này sẽ ra sao, một phần phụ thuộc vào bạn*”? (1,0 điểm).

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Từ nội dung văn bản phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về vai trò của việc *đối xử với cuộc đời mình bằng sự trân trọng*.

Câu 2 (5.0 điểm):

Trong tác phẩm “*Sóng*” của Xuân Quỳnh, sóng xuất hiện trong khổ thơ đầu:

“Dữ dội và dịu êm

Ồn ào và lặng lẽ

Sóng không hiểu nổi mình

Sóng tìm ra tận bể”.

Sóng trở lại trong khổ thơ cuối:

“Làm sao được tan ra

Thành trăm con sóng nhỏ

Giữa biển lớn tình yêu

Đẻ ngàn năm còn vỗ.”

(*Sóng*, Xuân Quỳnh - *Ngữ văn 12*, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016).

Cảm nhận về hình tượng sóng trong hai khổ thơ trên, từ đó trình bày suy nghĩ về vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ trong tình yêu.

-----Hết-----

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3.0
	1	Xác định được phương thức biểu đạt: nghị luận.	0,5
	2	Theo tác giả, “ <i>hãy nghĩ đến những lời bạn nói, những việc bạn làm</i> ” vì: - <i>Bạn chính là người gieo trồng, kiến tạo nên cuộc đời mình thông qua lời nói và hành động.</i> - <i>Tương lai của thế giới này sẽ ra sao, một phần phụ thuộc vào bạn.</i> - <i>Bất cứ điều gì chúng ta làm với cuộc đời này cũng là làm cho chính chúng ta.</i>	0,5
	3	Ý kiến: “ <i>Đời sống là một nhạc cụ diệu kỳ, hãy học cách sử dụng nó và gây lên những khúc nhạc tuyệt vời bằng tất cả khả năng của bạn</i> ” có nghĩa là: + <i>Đời sống là một công cụ nghệ thuật tuyệt diệu. Con người là một nghệ sĩ. Sự sống là một nghệ thuật. Những giá trị sống mà con người tạo nên như những sản phẩm nghệ thuật. Hãy nỗ lực, phát huy hết tất cả năng lực, bằng sự cố gắng học hỏi để tạo nên những tác phẩm nghệ thuật - những giá trị sống tuyệt vời nhất không chỉ cho bản thân mà còn để tạo nên cái đẹp cho cuộc đời.</i> + <i>Ý kiến thể hiện tình yêu cuộc sống và cổ vũ con người tin yêu, kiến tạo những điều tốt đẹp cho cuộc đời.</i>	0,75
	4	“ <i>Tương lai của thế giới này sẽ ra sao, một phần phụ thuộc vào bạn</i> ”. - <i>Nêu rõ quan điểm đồng tình, lý giải hợp lý và thuyết phục. Dưới đây là một hướng giải quyết (Đồng tình với quan điểm trên, vì):</i> - <i>Tương lai là những điều sẽ đến. Chúng ta không biết rõ tương lai mà chỉ có thể hình dung về nó. Ngày mai bắt đầu từ hôm nay nên mỗi việc làm của chúng ta hôm nay có ảnh hưởng đến mai sau. Nếu chúng ta có ý thức xây dựng, vun đắp thì tương lai ấy sẽ tốt đẹp và ngược lại.</i> - <i>Thái độ, ý thức, cách sống, hành động của mỗi người không chỉ ảnh hưởng đến cuộc sống của chính họ mà còn ảnh hưởng đến cuộc đời chung.</i> - <i>Mỗi con người tuy nhỏ bé nhưng là một phần của thế giới này. Chúng ta có những hoạt động sống góp phần kiến tạo nên cuộc đời của mình và tác động làm đổi thay thế giới. Sự đóng góp của mỗi người chỉ là một phần bé nhỏ nhưng với sự chung tay góp sức của nhiều người sức ảnh hưởng sẽ nhân lên và kết quả thu được không hề nhỏ.</i>	0,25
			0,75
II		LÀM VĂN	7.0
	1	Từ nội dung văn bản phần Đọc hiểu, anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về vai trò của việc <i>đối xử với cuộc đời mình bằng sự trân trọng</i> .	2.0
		a. <i>Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn: Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.</i>	0,25
		b. <i>Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: vai trò của việc đối xử với cuộc đời mình bằng sự trân trọng.</i>	0,25
		c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận: Thí sinh lựa chọn các thao tác lập luận</i>	1,0

	<p>phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng cần làm rõ vai trò của việc <i>đối xử với cuộc đời mình bằng sự trân trọng</i>. Có thể theo hướng sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giải thích: <i>Đối xử</i>: đối đãi và cư xử; <i>cuộc đời mình</i>: sự sống của mỗi người; <i>trân trọng</i>: trân quý, nâng niu, quý trọng đời sống mà ta được tạo hóa trao cho. - Vai trò: <ul style="list-style-type: none"> + Nếu không trân trọng cuộc đời mình ta đã đối xử bất công, ngược đãi chính mình, tự mình ghét bỏ bản thân dẫn đến những hành động hủy hoại cuộc sống, tương lai, hạnh phúc của chính ta. + Biết trân trọng mới cố gắng hoàn thiện bản thân, yêu thương, chăm chút, bảo vệ cuộc sống của mình. Tự đem lại hạnh phúc cho mình và người khác. + Biết trân trọng để không lãng phí thời gian, sự sống, giá trị của bản thân. Biết sử dụng hợp lí những giá trị sống mà mình đang nắm giữ để kiến tạo nên cuộc đời mình và đóng góp cho xã hội. + Khi ta biết trân trọng cuộc đời mình ta mới được người khác trân trọng. Ngược lại bỏ mặc bản thân thì sẽ bị người khác chà đạp, coi thường. + Biết trân trọng cuộc đời mình ta mới có thể trân trọng cuộc sống của người khác - Bàn luận: Trong thực tế cuộc sống, có những người coi thường cuộc đời mình, không chăm sóc, chăm lo cho mình. - Bài học: <ul style="list-style-type: none"> + Biết yêu quý cuộc sống của mình và của những người xung quanh. + Sống một cuộc đời có ý nghĩa. 	
	<p>d. <i>Chính tả, dùng từ, đặt câu</i>: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ nghĩa, ngữ pháp tiếng Việt</p>	0,25
	<p>e. <i>Sáng tạo</i>: Có cách diễn đạt mới mẻ, thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề cần nghị luận.</p>	0,25
2	<p>Trong tác phẩm “<i>Sóng</i>” của Xuân Quỳnh, sóng xuất hiện trong khổ thơ đầu:</p> <p style="text-align: center;"><i>“Dữ dội và dịu êm Ồn ào và lặng lẽ Sóng không hiểu nổi mình Sóng tìm ra tận bể”.</i></p> <p>Sóng trở lại trong khổ thơ cuối:</p> <p style="text-align: center;"><i>“Làm sao được tan ra Thành trăm con sóng nhỏ Giữa biển lớn tình yêu Để ngàn năm còn vỗ.”</i></p> <p>(<i>Sóng</i>, Xuân Quỳnh - <i>Ngữ văn 12</i>, Tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2016).</p> <p>Cảm nhận về hình tượng sóng trong hai khổ thơ trên, từ đó trình bày</p>	5.0

	suy nghĩ về vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ trong tình yêu.	
	<p><i>a. Đảm bảo cấu trúc của bài văn nghị luận</i> Mở bài giới thiệu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0,25
	<p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> Cảm nhận hình tượng sóng trong khổ thơ đầu và khổ thơ cuối bài thơ; suy nghĩ về vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ trong tình yêu.</p>	0,5
	<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận:</i> Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	0,25
	<p>* Giới thiệu tác giả, tác phẩm, hình tượng sóng, hai đoạn thơ. - Xuân Quỳnh là một trong những gương mặt nổi bật của thế hệ các nhà thơ trẻ thời kì chống Mỹ. - <i>Sóng</i> (<i>Hoa dọc chiến hào</i>, 1968) là bài thơ tiêu biểu cho hồn thơ Xuân Quỳnh: nhiều trắc ẩn vừa hồn nhiên tươi tắn vừa chân thành, đằm thắm và da diết trong khát vọng hạnh phúc, tình yêu. - <i>Sóng</i> là hình tượng trung tâm của bài thơ, hình tượng sóng và em luôn đi đôi, trở đi trở lại trong bài thơ nhưng ý nghĩa không lặp lại (trích thơ).</p>	0,25
	<p>* <i>Phân tích về vẻ đẹp hình tượng sóng trong hai khổ thơ đầu và cuối:</i> - Hình tượng <i>sóng</i> trong khổ thơ mở đầu: + Vị trí và hoàn cảnh xuất hiện: Khổ thơ mở đầu. Nhân vật trữ tình em ẩn thân vào sóng + Tác giả sử dụng nghệ thuật tương phản trong các cặp tính từ trái nghĩa: <i>dữ dội – dịu êm, ồn ào – lặng lẽ, nhịp thơ 2-3</i> để miêu tả những trạng thái đối lập, phức tạp của sóng. Các tính từ trái nghĩa được liên kết với nhau bởi quan hệ từ “và” cho thấy ngay trong sự đối lập đã có sự hòa hợp, những trạng thái đối lập của sóng luôn tồn tại bên nhau, hòa hợp với nhau. + Từ tính chất của sóng nhà thơ liên tưởng đến tính đặc điểm tình yêu của người con gái: có những trạng thái tâm lí mâu thuẫn, đối lập luôn chuyển hóa trong nhau nhờ đó mà tình yêu “sóng” được. Tâm hồn người con gái phong phú bí ẩn, giàu cảm xúc. Ấn tượng để lại sau cùng trong mỗi câu thơ là sự dịu êm, lặng lẽ. Điều đó cho thấy vẻ đẹp nữ tính của người con gái trong tình yêu. Dù mạnh mẽ, can đảm đến đâu cũng vẫn yếu mềm, cần một bờ vai để nương tựa, che chở. + Tác giả sử dụng nghệ thuật nhân hóa trong hai câu thơ sau: “sóng” không thể thấu hiểu, dung nạp được sóng, sóng muốn vươn tới không gian rộng lớn, tự do nên đã tìm ra tận “bể”. <i>Sông, sóng và bể</i> đều là những hình ảnh giàu giá trị biểu tượng. Thể hiện khao khát của sóng vươn tới khát vọng tình yêu mênh mông như biển cả dù trả giá bằng không ít những đớn đau; Sự chủ động trong kiếm tìm tình yêu, hạnh phúc. Khẳng định sự can đảm mạnh mẽ của người con gái.</p> <p>- Hình tượng <i>sóng</i> trong khổ thơ cuối: + Vị trí và hoàn cảnh xuất hiện: Khổ thơ cuối. Sau khi suy tư về sóng và tình yêu, bộc lộ nỗi nhớ, sự thủy chung của người con gái và niềm tin vào tình yêu, nhận thức về sự ngắn ngủi hữu hạn của thời gian và đời người, nữ sĩ băn khoăn tìm cách ứng xử để nuôi dưỡng tình yêu. Khổ thơ khắc họa khát vọng hóa thân vào sóng. + Cụm từ “làm sao” gợi lên những mong mỏi, trăn trở, băn khoăn,</p>	2,0

	<p>những khao khát.</p> <p>+ Cách dùng từ “tan ra” thể hiện mong muốn được hòa nhập, hiến dâng, sẵn sàng từ bỏ lối sống ích kỉ, cá nhân.</p> <p>+ Hình ảnh biểu tượng “trăm con sóng nhỏ”, “biển lớn tình yêu”, “ngàn năm còn vỗ” thể hiện khát vọng bất tử hóa con sóng, để con sóng mãi mãi trường tồn giữa đại dương rộng lớn. Hi sinh, hiến dâng cho tình yêu, người mình yêu để tình yêu mãi trường tồn. Nuôi dưỡng, nhân tình yêu lên để tình yêu ấy có kích cỡ của vũ trụ và tồn tại mãi ngàn năm, vượt lên trên sự hữu hạn của đời người. Khao khát muốn hòa tình yêu lứa đôi vào tình yêu cuộc đời, tình yêu đất nước để tình yêu bất tử.</p> <p>+ Những hình ảnh mang ý nghĩa biểu tượng, nghệ thuật đối lập giữa “sóng nhỏ” và “biển lớn”, “tan ra” và “còn vỗ”.</p>	
	<p><i>* Suy nghĩ về vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ trong tình yêu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Thể giới tâm hồn nhiều mâu thuẫn, phong phú, bí ẩn, phức tạp, dịu dàng, nữ tính. - Người phụ nữ khao khát tìm kiếm sự thấu hiểu, bao dung, khao khát khám phá bản thân và vươn tới những giá trị tuyệt đích trong tình yêu. - Hành trình của người con gái trong tình yêu: nhờ tình yêu đi tìm mình (khổ 1) đến vì tình yêu hi sinh quên mình (khổ 9). Sự trưởng thành của người phụ nữ trong tình yêu là dám từ bỏ cái tôi vị kỉ để vươn tới biển lớn tình yêu, hi sinh, hiến dâng cho tình yêu và người mình yêu, hòa nhập tình yêu cá nhân, riêng tư trong tình yêu con người, yêu tổ quốc. Thể hiện tầm cao văn hóa sống, ứng xử trong tình yêu. - Vẻ đẹp vừa truyền thống (đề cao sự hi sinh dâng hiến) vừa hiện đại (dám phơi trái lòng mình; chủ động, can đảm trong hành trình tìm kiếm, thực hiện khát vọng tình yêu. Mang vẻ đẹp tâm hồn của thanh niên thời thời chống Mĩ hòa tình yêu lứa đôi vào tình yêu tổ quốc). - Những đặc sắc nghệ thuật: nghệ thuật đối lập để khẳng định sự phong phú giàu có trong tâm hồn và ý nghĩa của sự hi sinh để bất tử ; nhịp thơ như nhịp của sóng. Những câu thơ ngũ ngôn, giọng sôi nổi tha thiết. Xây dựng những cặp hình ảnh biểu tượng: sông- biển; sóng - biển lớn... 	1.0
	<p><i>* Nhận xét, đánh giá nâng cao.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Qua hình tượng sóng, nhà thơ Xuân Quỳnh đã thể hiện được vẻ đẹp tâm hồn của người phụ nữ trong tình yêu với những khao khát, ước mơ vừa rất chính đáng, đời thường vừa vô cùng cao cả, thiêng liêng. - Nghệ thuật thơ phong phú, ngôn ngữ dung dị, cảm xúc dạt dào... khiến bài thơ luôn sống mãi trong lòng nhiều thế hệ độc giả. 	0,25
	<p><i>e. Sáng tạo:</i> Có cách suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ, cách thể hiện độc đáo về vấn đề cần nghị luận.</p>	0,5
TỔNG ĐIỂM: 10.0		

Người ra đề và soạn đáp án: Đinh Thị Ngọc Vân.